

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 132 (9011) CÜMƏ, 24 iyun 2022-ci il

Qəzetiñ əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Qardaşlığın təntənəsi

İlham Əliyevin Özbəkistana səfəri
Azərbaycana yüksək ehtiramın tacəssümü
və dövlətlərərəsə münasibətlərin sarsılmaz
təməllərə söykənməsinin təsdiqi oldu

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistana dövlət səfəri həm iki ölkə arasında əlaqələrin daha da güclənməsi, həm də türk dünyasının həmçənliyi baxımından böyük siyasi hadisə oldu. Olduqca səmimi və yüksək siyasi atmosferde keçən bu səfər Azərbaycanın Özbəkistandan sarsılmaz qardaşlığını bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Eyni zamanda bir daha təsdiq olundu ki, hər iki dövlət münasibətlərin inkişafında və əməkdaşlıq əlaqələrində ortaq milli dəyərlərə no qədər böyük əhəmiyyət verir.

Özbəkistanda Heydər Əliyevin
xatirəsi uca tutulur

Dəşkəndin mərkəzində Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatırıñən həsr edilmiş meydانın yaradılması Azərbaycan xalqının böyük oğlu Heydər Əliyev olañ yüksək ehtiramın, iki xalqın qardaşlığının və dostluğunun tozahürü kimi tarixə düşdü. Bu meydən, həmçinin meydən mərkəzi hissəsində Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük memorial kompleksinin ucaldılması Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderinin xatırıñına və xalqımıza olan heqiqi qardaşlıq münasibətinin göstəricisidir. "Biz Azərbaycanda buna çox yüksək qiymətləndiririk, çox töşəkkür edirik və buna özək qardaşlarımızın bizim Ulu Öndər, ortaq tariximizə haqqıqtan qardaşasına münasibəti hesab edirik. Bu həm de Heydər Əliyevin bütün həyatını həsr etdiyi bütün Azərbaycan xalqına hörmətdir" - bunu Prezident İlham Əliyev iyunun 21-də Heydər Əliyev Meydanının açılışında bildirib.

→ 4

Azərbaycan Qafqazda Dördüncü Sənaye İngiləbinin aparıcı qüvvəsidir

Dördüncü Sənaye İngiləbi dünyada gedən iqtisadi proseslər müəyyən təsir göstərir. Məhiyyət etibarılı iqtisadiyyatda mühüm əməkdaşlıqların imza atan bu inqilab əvvəlki işlahatlardan fərqli olaraq heyat və iş torzımızı, istirahətimizi, ünsiyətəmizi və hətta davranışlarımızı bələ dördüncü deyimiz.

Bununla belə comiyyətimiz dördüncü inqilab haqqında on azindan müəyyən ilkin məlumatlara malik olmalıdır. Bilməliyik ki, istehsal yenidən qurulacaq və ona fərqli tərzə yanışlaşacaq, yeni texnologiyalar istehsalata alışdırılmışdan daha sürtətə vo kütləvi töbəq ediləcək, biznes-prosesler avtomatlaşdırılacaq və sünü intellektin töbəq genişlənəcək. Dördüncü inqiləbin təsirlülükündən biri istehsalat artırılması olsa da, yeni texnologiyaların, idarəetməde proqramların və robotların töbəq sayısında iş yerləri ciddi dərəcədə ixtisara düşəcək. Cənubi Dördüncü Sənaye İngiləbinin xarakterizə edən başlıca amil robotların geniş töbəqini rəvac vermək, güclü roqabat yaratmaq və bazarla yeni fərqli möhsullar çıxarmaqdır.

→ 4

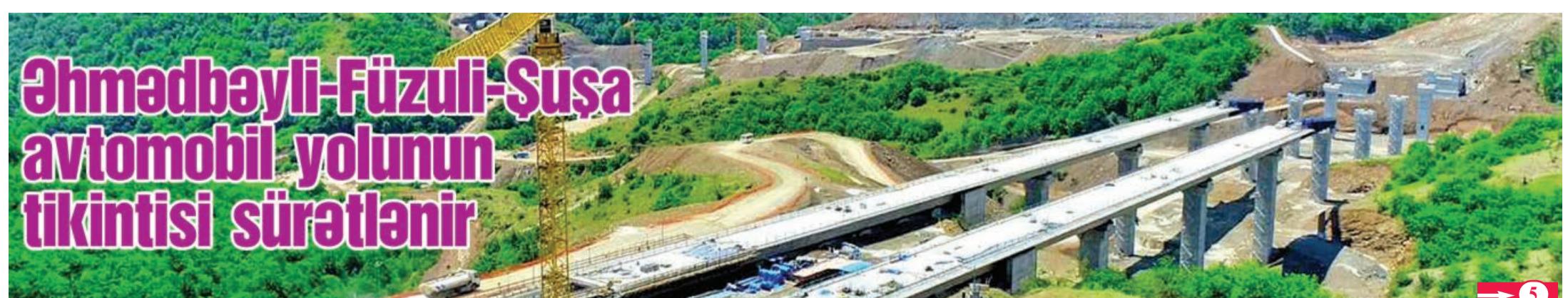
FHN-in amfibiya tipli təyyarəsi Türkiyəyə çatıb

President İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Türkiyə Respublikasında meşə yanğınlarının daha geniş miyadığa almasına imkan verilməməsi və söndürülmesi üçün qardaş ölkəyə kömək məqsədilə yola salınmış Azərbaycan Fövqələdo Hallar Nazirliyinə məxsus "BE-200CS" amfibiya tipli təyyarə Türkiyəyən Müğla bölgəsinin Dalaman Hava Limanına çatıb.

Fövqələdo Hallar Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, təyyarə sabit sohə saatlarından etibarən yanğınlara səndürilməsi əməkliyatlara başlayacaq.

Əhmədbəyli-Füzuli-Suşa avtomobil yoluñun tikintisi sürətlənir

Azərbaycanın mövqeyi regionda uzunmüddətli sülhün bərqərar olmasına yönəlib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 23-də Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrovu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbor verir ki, görüşdə çıxış edən Prezident İlham ƏLIYEV dedi:

- Hörmətli Sergey Viktoroviç, sizni yenidən görməyimən çok şadam. Xoş golmisiniz. Elə sizin sofranızın orəfəsində həm sizinlə, həm də Rusiya Federasiyasının Prezidenti ilə əvvəlki görüşlərimizi xatırlamışam.

→ 2

Azərbaycan ilə Rumınıya arasında ikitərəfli əlaqələr uğurla inkişaf edir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 23-də Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Rumınıya Hökuməti arasında ticarət-iqtisadi əlaqələr və elmi-texniki əməkdaşlıq üzrə Müştərək Komissiya-nın hömsədi, Rumınıyanın energetika naziri Virgil-Daniel Popescu, kənd təsərrüfatı və kənd yerlərinin inkişafı naziri Adrian-Ionut Kesnoyuno və Rumınıya Prezidentinin strateji layihələr üzrə xüsusi nümayəndəsi Ana Birçalı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbor verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə Rumınıya arasında ikitərəfli əlaqələrin müxtəlif istiqamətlərde

ügurla inkişaf etdiyi momnunluqla vurgulandı. Bir çox sahələrde, xüsusi enerji, kənd təsərrüfatı sferalarında hər-

rəflə əməkdaşlıq, enerji təchizatı, ərzəq təhlükəsizliyi, kənd təsərrüfatında yeni texnologiyaların və elektron sistemlərin töbəq ilə bağlı təcrübə mühəbbəsi, gələcəkdə bir çox iqtisadi layihələrin icrasına dair məsələlər müzakirə olundu.

Söhbət zamanı hökumət-lərərəsə komissiyamın iclasının keçiriləcəyi qeyd edildi və komissiyamın fəaliyyəti barədə fikir mühəbbəsi aparıldı.

Meymuncıçayı pandemiya elan edildi

Virus yayılmaqda davam edir

Meymuncıçayı xəstəliyinin yayılması getdikcə artır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) fövqələdo hallar komitəsinin öten gün keçirilən iclasında meymuncıçayı pandemiya elan edildi. İclasda qeyd olunub ki, ölkələr xəstəlik-le mübarizə məqsədilə qlobal əməkdaşlıq etmədiyi təqdirdə virus yayılmaqda davam edəcək.

Son olaraq Sinqapur və Cənubi Koreyada ilk yoluxma faktaları aşkarlanıb ki, bununla da may ayından bəri virusa 43 ölkədə 2100-dən çox yoluxma həali qeyd olub. Cənubi Koreyada solahiyətli qurumları meymuncıçeyini dördpillerli sistem üzrə ikinci dərəcəli yoluxucu xəstəlik kimi təsnifatlandırıb. ÜST-in məlumatına görə, yoluxma hallarının 80 faizindən çoxu Avropana aşkar edilib. Xəstəlik Şimali Amerika, Cənubi Amerika və Avstraliyada da yayılıb. Xəstəlik Şimali Amerika, Cənubi Amerika və Afrikada olur. Xəstəlik Mərkəzi və Qorbi Afrika ölkələrinin ucqar hissələrində rast gəlinir. Afrikadan konrad, həmin ərazilərə soyahət etməyənlərdə de meymuncıçayı aşkarlanır.

→ 8

→ 5

REGIONLAR

İnkişaf abadlıqdan başlayır

İndi Goranboy hor kosi tamamilə yeni görkəmdə qarşılıyır. Aparılan genişməyiş tikiinti, abadlıq və quruculuq işləri, reallassırlar yeni infrastruktur layihələri, yenidən qurulan avtomobil yolları və digər tədbirlər rayonun simasını günbegün deyisişir.

Rayon mərkəzində salınan yeni istirahət parklarında, yaşayış massivlərində sakinlərin rahatlığı üçün yaradılan şərait rayona gölən qurğuların da zövqünü oxşayır.

Abadlıq və yenidənqurma işləri bir gün də songəmir. İlk növbədə küçə və meydanlar yenidən qurulur, cəmənşinliliq yaşayış binalarına təmir olunur. Artıq bir çox küçəyə 15150 kvadratmetr asfalt örtüyü döşənmiş, 5720 metr səki-

yan daşları düzülmüş, 11675 kvadratmetr səki asfaltlanmışdır. Küçələrə 210 led lampa quraşdırılmış, mösət tullantılarının toplanması üçün 80 qutu qoyulmuşdur.

Tərpaqlarının bütövlüyü uğrunda şəhid olan, eləcə də 44 günlük Vətən müharibəsində döyüşərək yaralanan hor bir goranboylu ya rayonda böyük hörəmət və ehtiram var. Hazırda Goranboy Şəhidlər Xatiro Kompleksində yeni layihə osasında yenidənqurma işləri aparılır. Kompleksin 26 İyun Silahlı Qüvvələr Günündə açılış mərasimi keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Yeri gölmişkən qeyd edək ki, Xan Qorvond kondində vaxtılı inşa edilmiş xatiro kompleksinin xüsusi layihə osasında müsər memarlıq üslubundan yeniden qurulması üçün hazırlıq işləri görülmüş. Rayon mərkəzində şəhid ailələri və digər imtiyazlı ailələr üçün inşa edilmiş 16 manzilli yaşayış binasında fordi qaydada kombi sistemin çəkilişi işe başa çatmışdır. Eyni zamanda şəhərin yaşllaşdırılması istiqamətində işlər davam edir. Təkəcə son aylar şəhər orasında 3 mindən çox qızılqıl kolu ökümüşdir.

*Sabir ƏLİYEV,
"Azerbaycan"*

Şəmkirin taxıl sahələrindən yüksək məhsul götürür

Azərbaycanda əhalinin etibarlı ərzəq təminatı dövlətin iqtisadi siyasetinin başlıca istiqamətlərindən biridir. Kənd tosorrüfatının osasını təskil edən taxılçılıq bu sahədə müüməyiyət kəsb edir.

Ölkəmizdə taxılçılığın inkişaf etdiyi rayonlardan biri de Şəmkirdir. Burada son illər onənin tosorrüfat sahəsi olan taxılçılığın intensiv inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər sayosunda hor il zəmirlərdən böyük məhsul götürülür.

Artıq bir neçə gündür ki, arpa sahələrində biçmən başlanımlıdır. Ötən il əməkdaşlığından bu il də yüksək məhsuldarlıq oldu olumluşdur. Qeyd edək ki, rayonda cari ilin məhsulü üçün 14 min 193 hektarda buğda və arpa, 1680 hektarda isə qargidalı ökümüşdir.

Naftalan qonaqları yeni "libas"da qarşılıyor

Ölkəmizdə sağlamlıq turizminin mərkəzi hesab olunan Naftalandan son illər aparılan yenidənqurma və abadlıq işləri nəticəsində şəhərin siması başdan-başa dəyişmişdir.

Şəhər icra hakimiyəti gölən qonaqları razı salmaq, məmən etmək üçün demək olar ki, hor gün bir yeniliyə imza atır. Bu işdə şəhər sakinlərinin arzu və təklifləri de diqqət dənilir, möqəbullanın həyatı keçirilməsi tömən edilir. Odur ki, Naftalandan hara baxsan abadlıq və quruculuq işlərinin şahidi olmuş mümkündür. Şəhərdə yaşlılığın artırılmasına, binaların fəsalalarının yenilənməsinə diqqətən yanaşılır, park və xiyabanların yenilənməsi, turistlər üçün maraqlı əyləncə mərkəzlərinin inkişafı üçün genis işlər görülür.

Şəhərin memarlıq üslubuna xələl götərən obyektlərdən yenidənqurma işləri aparılır. Həmین binalar müsər memarlıq üslubuna uyğunlaşdırılaq əsaslı şəkildə yenidən qurulur.

*S.ƏLİYEV,
"Azerbaycan"*

Salyanlı gənclər "Sosial media savadlılığı və kiberbullinq" təliminə qoşulublar

Gənclərin inkişaf və Karyera Mərkəzinin Salyan nümayəndəliyində gənclər üçün "Sosial media savadlılığı və kiberbullinq" adlı təlim keçirilir.

Nümayəndəlikdən AZERTAC-a verilən məlumatata görə, ictimaiyyətə əlaqərə üzrə mütəxəssis Natig Həsənzadə və tələmci Günel Salayeva gənclərə "Ənənəvi media və sosial media", "Sosial mediadə yayılmış saxta xəbərlər" və sobəbələri" barədə danışır. Həmçinin "Misinformation" və "Disinformation", "İnformasiya süzgəci", "Xəberin doğruluğunu müəyyən etməyin yolları" kimisi məsələlər haqqında söhbət açılub. Bundan başqa, təlim zamanı "Sosial mediadə təhlükəsizlik", "Kibercinayetkarlıq", "Sosial mediadə səxsi məlumatların qorunması", "Sosial media aludoçiliyi", "Kibərərakılıq", "Kibərbullingin həyatə keçirilmə yolları", "Kibərərakılığın məruz qalanların bilməli olduğunu məqamlar" haqqında gənclərə məlumat verilir.

Daha sonra gənclər komanda işində "clickbait" nümunələri-nə dair araşdırma aparır və onu təqdim ediblər.

sentner olmuşdur. Ən başlıcası isə fermerlər yetişdirdikləri düyüni münasib qiyməto sətə bilmışlar. Bu işdə Masallı şəhərindən yaradılmış Çəltik Emali Zavodun köməyini çatmışdır. Əvvəllər çəltik emali üçün onlar qonşu Lenkoran, Astara rayonlarına getməli olurdular ki, bu da məhsulun maya dəyerini yüksəltirdi. İndi isə emal üçün bir çox yerlərdən Masallıya golirlər. Sobəbi müəssisədəki avadanlıqların müsər, keyfiyyəti olmasıdır.

Hər yerdə olduğu kimi, Masallıda da taxıl biçməni davam edir. Qeyd edək ki, keçən ilin payızında 10 min 381 hektara toxum sapılmışdır. Bunun 3 min 5 hektar arpa, 7 min 276 hektarı bugudadır. Tor-

arada qaldırılmışdır. Deyirək, bir torəfdən bağlayan, bir torəfdən də açar. Kartofun ovvəlki illərlə müqayisədə müəsib qiymətə satılması məlkiyyətçiləri sevindirmişdir. Onlar yetişdirdikləri kartofu elo sahədəcə sərfli qiymətə satmışlar.

Çoxunu da Rusiya Federasiyasının müxtəlif şəhərlərinə göndərmişlər. İndi yədək 405 hektardan 6 min 263 kilogram kartof yığılmışdır.

Ciyələk istehsalı da sahibkarların vəsait qoymuşları başlıca sahələrdəndir. Rayonda ciyələk ökini ilden-ilo genişlənir ki, bu da onur yaxşı qazancı gotirməsi ilə bağlıdır. Təriy-ayrı-fermerlər xarici ölkələrdən - Türkiyədən, İtaliyadən,

Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun tikintisi sürətlənir

İşaldən azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası çərçivəsində Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun layihələndirilməsi və tikintisi sürətlə davam edir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin yaydıgı məlumatda bildirilir ki, 1-ci texniki dərəcəli yolu uzunluğu 81,6 kilometrdir. 4-6 hərəkət zolaqlı yolda müxtəlif diametrlər 137 boru, 30 yeraltı keçid, 7 avtomobil köprüsi və həmin sayıda avtomobil tuneli, 9 viaduk olaçaq. Tunellərdən ən uzunu 3340, on qisəsi 315 metr layihələndirilib. Onlar yolu 53,9, 69,9, 71,55, 73,7, 77,7, 78,35 və 80,6 kilometrliklərində inşa edilir.

Masallı fermerləri çəkdikləri zəhmətin bəhrəsini dəriirlər

Masallı ölkəmizin qədim yaşayış moskonlərindəndir. Rayon ərazisində tarixi abidələrin, xalq yaradıcılığı nümunələrinin sorağı osrələrin təyinindən gəlir. Burada yaşayan insanlar, əsasən, əkinçilik, heyvandarlıq, fiziki və zəhni əməyin vohdətdən yaranan sonetkarlıqla möşğul olmuş, öz gün-güzənlərini qurmuşlar.

Bartu ikinci çörək adlandırılır. Qongu Cəlilabad rayonunun əhalisi kimi Masallı camaati da torpaqlar şəxsi məlkiyyətə keçəndən sonra kartof yetişdirilməsinə ciddi yəhəmiyyət vermişdir. Bəzən burlarla yanaşı, Masallıda adamların əsas məşğulliyəti, əgər yeri kənd tosorrüfatı və dövlətin göstərdiyi diqqət vo qayğılaşlılığı nəticəsində rayonda taxılçılıq, çəltikçilik, baramaçılıq, tütünçülük, kartof, ciyələk becərilməsi xeyli dərəcədə inkişaf etmişdir.

Kəçən il rayonda 64 fermer tərəfindən 281 hektarda çəltik becərilməmişdir. Məlum olduğu kimi, çəltik ağrı zəhəmot tələb edən bitkidir. Onun becərilməsi, demək olar ki, suyun içərisində aparılır. Son vaxtlar xarici ölkələrdən almış götərilən müsər texnikalı işləri xeyli dərəcədə asanlaşdırılmışdır. Su təminatı da ki-fayat qədər olmuşdur. Nəticədə əkinçilər gözlədikləri məhsulü əldə edə bilmişlər. Hor hektarin məhsuldarlığı 34,4

Bu ilin yanvar-fevral aylarında rayon üzrə 400 fermer 900 hektarda kartof ekmişdir. Aprel ayında düşən leysan yağışlar kartof əkinlərinə xeyli ziyan vurusa da və yetişmədi müəyyən qədər gecikmə yaranısa da, torpaq məlkiyyətçiləri gecili-gündüzlü işleyib selin vurduğu zərəri

paş məlkiyyətçiləri və fermerlər hər həktardan yüksək məhsul əldə etmək üçün aqrotexniki tədbirlərə əməl etmişlər. İndi hər keçidi dərəcədən məhsul göstərmək və baha qiymətə satmaq üçün səlfənən örtükaltı əkinçilik metodlarından da istifadə olunur. Ciyələk çoxillik bitkilər sırasına daxildir. Belə ki, bir dəfə əkib 3 il yaxşı məhsul götürür. Hazırda rayonda 25 hektarda ciyələk yetişdirilir. Cari ilin bu vaxtunadakı 1656 ton məhsul dərilmədir. Əldə edilən bu məhsul da kartof kimi daxili bazarlarda satılmaqla yanaşı, Rusiyaya da ixrac olunur.

Baramaçılıq rayonunun məşğullığında müəyyən yer tutur. Keçən il 65 kümçü 140 qutunu qurdunu becərmisi, 5 min 795 kilogram yaş barama əldə etmişdir. Kümçülər hasilo gələn məhsulun hər kilogramının "Azəripok" MMC-ye 4 manata satmış, olavaş olaraq dövlətdən hər kilogram üçün 5 manat subsidiya almışlar. Bu il isə həmin subside 6 manata qaldırılmışdır. Cari il rayonda 60 kümçü 132 qutunu ipkinqurdunda yetişdirir. Hololik 3 min 954 kilogram barama əldərək edilmişdir. Amma bu, son rəqəm deyil.

Tütünçülük də ilden-ilo inkişaf edir. Ötən il 52 hektar tütün sahəsinin hər hektardan 17,1 sentyer ya şarqap toplanmışdır. Bu il hələlik 21 hektarda əkin aparılmışdır. Əkin isə davam edir.

Cay Masallı üçün ənənəvi bitkidir. Sovet dövründə rayonda bir neçə çay emali müəssisəsi fealiyyət göstərmişdir. Lakin sonralar məlum sobobalar üzündən çay plantasiyaları olaq sahələrinə çevrilmişdir. Bu gün isə çayçılığın, çəltikçiliyin, sitrus meyvoçılıyının inkişaf etdirilməsi ilə bağlı dövlət soviyyəsindən gələn tədbirlər çərçivəsində rayonda yeni çay plantasiyaları salınırlar. Hazırda rayonda 132 hektar çay plantasiyasi var vo onun 49 hektarı məhsul verir. İyun ayının 1-dən həmin sahələrdən 3 tondan çox yaşlı çay yarpağı yiğilmiştir.

Bundan başqa, cari ilin yazında 1882 hektar tərəvəz, 310 hektar bostan, 685 hektar donlı-paxlalı bitkilər, 55 hektar qarğıdalı, 38,5 hektar dən təqibin günəbaxan və bəzək bitkilər ekilmişdir. Həmin nəmətləri yetişdirmək, yığmaq, toðarık təsəkkülətlərinə təbəhil vermək böyük zəhəmot tələb edir. Buna görə də yayın istisnisi ilə baxmayaraq, hor kos gün doğandan batanacaq işinin başındadır.

*Seyran CAVADOV,
"Azerbaycan"*

Qəbələdə Vətən müharibəsi iştirakçılarına medallar təqdim edilib

Vətən müharibəsində göstərdikləri igidiyi gərə tolfif edilmiş Qəbələ rayonundan olan məhərabı iştirakçılarına medallar təqdim olunub.

Tədbirdə rayon icra hakimiyətinin, Səfərborlık və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rayon şöbəsinin, idarə, müəssisə və təşkilatlarının nümayəndələri, həmçinin Vətən mühabibləri zamanı horbı əməliyyatlarda işlədilər və şəhərə gətərmiş, vezifə borsunu vo döyiş tapşırıqları loyqatlı yerinə yetirmiş qəhrəman oğullar iştirak ediblər.

Bu baroda AZERTAC-in bölgə müxbirinə Qəbələ Rayon İcra Hakimiyətindən məlumat verilib. Bildirilir ki, medalların təqdim edilməsi müsabibləri keçirilən mərasimdə 44 gün davam edən Vətən müharibəsində rəşadətli Azərbaycan Ordusunun Müzeffor Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazandığı tarixi Qələbədən söz aqılıb, Zəfərlər başa çatan məhərabı Vətənimizin işid oğullarının göstərdikləri qəhrəmanlıqlardan danışılıb. Çıxış edənlər Vətən uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin valideynloruna səbir dileyib, məhərabı iştirakçılarına, qazilerənən cansağlığı arzulayıblar.

Məhərabı iştirakçıları onlara göstərilən diqqət və qayğıya gərə Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya minnətdərlərini bildiriblər.

Şimal regionunda 10 minə yaxın şagird yay məktəbində dərslərə calb olunub

Quba-Xaçmaz Regional Təhsil İdarəsinin tabeliyində fealiyyət göstərən ümumi təhsil müəssisələrində 186 mərkəz üzrə 9 min 797 şagird yay məktəbində dərslərə calb olunub.

AZERTAC xəber verir ki, Qubada 82 mərkəzdə 5 min 287, Qusarda 40 mərkəzdə 1450, Xaçmazda 29 mərkəzdə 1092, Siyazənde 12 mərkəzdə 691, Şabrandə isə 23 mərkəzdə 1277 şagird yay məktəbində dərslərə iştirak edir.

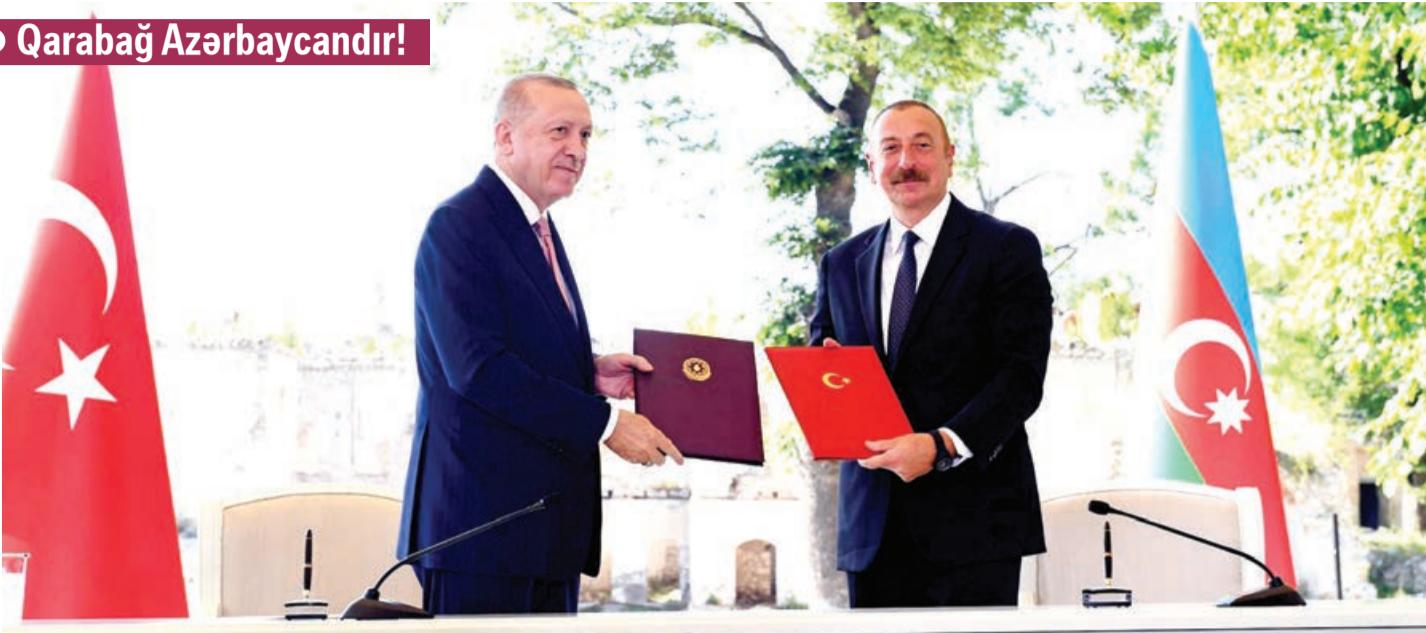
İyunun 30-dək davam edəcək yay mə

Şuşa Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtıdır

● Qarabağ Azərbaycandır!

Şuşa Bəyannaməsi türk dünyasında yeni əlaqələrin qurulmasını hədəfləyir

2021-ci il iyunun 15-də Şuşada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Recep Tayyib Erdoğanın imzaladıqları Şuşa Bəyannaməsinin bir ili tamam oldu. İki ölkə arasında tarixin sınaqlarından keçmiş ortaq strateji maraqlara səykişən hərbi-siyasi və təhlükəsizlik məsələsi Şuşa Bəyannaməsində əksinə tapdı. Bəyannamənin imzalanmasından sonra Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri mənəvi məsələdən hüquqi müstəviyə keçdi. Beynəlxalq hüquqa istinad olunmuş Şuşa Bəyannaməsinin həm global, həm də regional əhəmiyyəti olduqca böyükdür.

Şuşanın azad olundanından 19 ay, bəyannamənin imzalanmasından isə 12 ay keçir. Aradan otur zaman sübt etdi ki, türk dövlətləri arasında ilk dəfə imzalanmış olan bu qədər geniş, əhatəli və qarşılıqlı münasibətlərin bütün spektrini özündə eks etdirən sonərt artıq öz münbatlı mövcudluğunu təsdiq edir. Türk-İzmirli Azərbaycanın, birliyinin ehemmiyyəti, türk dünyasının mənəvi bütönlüyü üçün də mühümdür. Azərbaycanın və Türkiyənin təsobhaları və iştirakları ilə həyata keçirilən layihələr, qarşılıqlı münasibətlərin bugünkü seviyyəyə çatdırılması digər qardaş xalqların də türk dünyasını gələcəyin böyük ümidi ləhrəbaxşasına zəmin yaratıdır.

Şuşa Bəyannaməsi iki ölkə - Azərbaycan və Türkiyə arasından imzalanıb. Lakin bu sonərt eyni zamanda bütünlükə bəlgənin geləcəyinə təsir göstərmək gücləndirdir. Belə ki, Şuşa Bəyannaməsinin bəlgədə integrasiya proseslərinin, yəni sərmaya qeydləşmənən stimullaşdırılmasına əhəmiyyətli böyüktdür.

Bəyannamənin birinci ilindən münasibətlər işləyin 15-də Şuşa şəhərində "Azərbaycan-Türkiyə strateji müttefiqlik münasibətləri Qafqaz və region üçün sülh və sabitlik mənəvəyidir" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfrans xüsusi ehemmiyyət daşıyır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev konfransın iştirakçılarının müraciətində bir il ovvel - 2021-ci il iyunun 15-də "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttefiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi"nin imzalanması ilə dost, qardaş və strateji tərəfdən olan ölkələrimiz arasında əlaqələrin

keyfiyyətəcə yeni mərhələyə yüksəldiyini diqqət çətdirib: "Şuşa Bəyannaməsinin Azərbaycan xalqı və dövləti üçün olmamışdır, tarix olan 15 iyun - Milli Qurtuluş Günündə imzalanmasının və bir il sonra bununa bağlı beynəlxalq konfransın təskil olunmasının romzi xarakteri, mənəvi önemi də vardır. İki qardaş ölkə arasında strateji tərəfdəşinən dorinətsdirilməsi türk dünyasının parlaq şəxsiyyətləri - "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kedəni kodərimiz" deyən Mustafa Kamal Atatürkün və "Türkiyə və Azərbaycan bir millet, iki dövlətdir" deyən Heydər Əliyevin irsi vənəqəsi qardaşlıq və tərəfdəşlik münasibətlərinə dəriyin ifadəsi, golcoğ nisillər üçün örnəkdir".

Konfransda çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Södrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov çıxışında vurgulayıb: "İnkərdiləməz qədərdir ki, dünəyə Azərbaycan ilə Türkiyə qardaş bir-birinə mənəvi-siyasi cəhətdən xoxşak olur. Milli dəyərlər kimi, ölkələrimiz tərəfdən təsəkkütlə tapmış və dəstlüq, qardaşlıq və tərəfdəşlik münasibətləri bəzən olsalar da türk hərbiyyətini vurğulayıb.

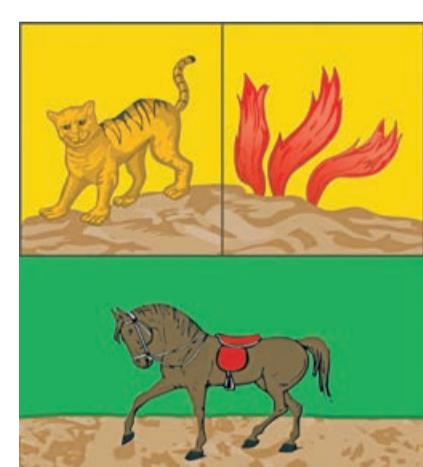
Tədbirdə işğaldan azad edilən əraziyələrə medenin irləri yeniden bərqaşan olmaçılığı və təhlükəsizlik, o cümlədən çoxşaxlı ölkələrin təsəkkütlə tapmış və dəstlüq, qardaşlıq və tərəfdəşlik münasibətləri bəzən olsalar da türk hərbiyyətini vurğulayıb. Azərbaycanın təsobhaları ilə həyata keçirilən layihələr, qarşılıqlı münasibətlərin bugünkü seviyyəyə çatdırılması digər qardaş xalqların də türk dünyasını gələcəyin böyük ümidi ləhrəbaxşasına zəmin yaratıdır.

Şuşa Bəyannaməsi iki ölkənin 15-də Şuşa şəhərində "Azərbaycan-Türkiyə strateji müttefiqlik münasibətləri Qafqaz və region üçün sülh və sabitlik mənəvəyidir" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfrans xüsusi ehemmiyyət daşıyır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev konfransın iştirakçılarının müraciətində bir il ovvel - 2021-ci il iyunun 15-də "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttefiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi"nin imzalanması ilə dost, qardaş və strateji tərəfdən olan ölkələrimiz arasında əlaqələrin

Z.FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

● Yaddas

Şuşanın ilk gerbi bu yerlərin tarixən Azərbaycana məxsus olduğunu təsdiqləyir

(Gəncə) quberniyası təşkil ediləndə Şuşa qəzəsi da onun tərkibinə keçib. 1883-cü ildə Şuşa qəzəsinin oraszında iki yeni qəza - Cavanşir və Cobrayıl qəzaları yaradılıb.

Bu tarixi hadisələr baş vermedən əvvəl çar I Pyotr tərəfindən "Şəhərlərin gerblərinin tövsiyi haqqında" forman verilib. Həmin formana uyğun olaraq, XIX əsrin sonunda Rusiyada 700-dən çox şəhərin her birinin öz gerbi mövcud idi.

1785-ci ildə isə Rusiya hökuməti tərəfindən "Şəhərəsənəsi" qubul edilib. Bu əsasnamənin 28-ci maddeşində qeyd olunub: "Hər bir şəhərin öz gerbi olmalıdır, ondan bütün şəhər işlərində istifadə olmalıdır". Qeyd etdiyimiz kimi, həmin vaxt Şuşa - Kaspi vilayəti Yelizavetpol quberniyasının tərkibinə daxil edilib. 1867-ci ildə Yelizavetpol

Böyük zəfərin qürurunu yaşıyan Azərbaycan xalqı üçün ilə tərəix "Şuşa illi" kimi yazılır. Prezident İlham Əliyevin bununla bağlı imzaladığı sərnamecə bildirilir ki, Qarabağ tacı olan Şuşa xalqımız üçün müqəddəs və eñiz məkandır.

Şəhərin qəzəsi hər bir azərbaycanlıın mənəvi varlığının ayrılmaz parçasıdır: "Tomol 1752-ci ildə Qarabağ xanı Pənahəli xan tərəfindən qoyulan və bu il 270 illik qeyd olunacaq Şuşa şəhəri zəngin inkişaf yolu keçmiş, Azərbaycanın və bütün Cənubi Qafqazın mədəni və ictimai-siyasi həyatında müstəsna rol oynamışdır. Bənzərsiz tarixi görkəmini və formalaşdırıldığı özünməsəsiz mühiti həmşəş qurulub saxlayıb, bəsər yetiridir, böyük şəxsiyyətləri ilə adəbi, medəni, elm və ictimai fikir salnaməmizə əlamətlər sohñələr yazmışdır".

Azərbaycanın böyük xanlıqlarından olan Qarabağ xanlığında 1805-ci ildə imzalanan Kürəkçay müqaviləsindən sonra Rusiyaya qatılıb. 1822-ci ildə isə xanlıq ləğv edildikdən sonra əyalətə çevrilib. 1840-ci il inzibati-ərazi islahatı neticəsində Qarabağ əyalətinin mərkəzi Şuşa şəhəri olmaqla Şuşa qəzəsi adlanırdı və Kaspi vilayətinin tərkibinə verilib.

1846-ci ildə Kaspi vilayəti ləğv olunub. Bundan sonra Şuşa qəzəsi yeni yaradılan Şamaxı quberniyasının tərkibinə daxil edilib. 1867-ci ildə Yelizavetpol

quberniyasının təşkil ediləndən Şuşa qəzəsi da onun tərkibinə keçib. 1883-cü ildə Şuşa qəzəsinin oraszında iki yeni qəza - Cavanşir və Cobrayıl qəzaları yaradılıb.

Bu tarixi hadisələr baş vermedən əvvəl çar I Pyotr tərəfindən "Şəhərlərin gerblərinin tövsiyi haqqında" forman verilib. Həmin formana uyğun olaraq, XIX əsrin sonunda Rusiyada 700-dən çox şəhərin her birinin öz gerbi mövcud idi.

1785-ci ildə isə Rusiya hökuməti tərəfindən "Şəhərəsənəsi" qubul edilib. Bu əsasnamənin 28-ci maddeşində qeyd olunub: "Hər bir şəhərin öz gerbi olmalıdır, ondan bütün şəhər işlərində istifadə olmalıdır". Qeyd etdiyimiz kimi, həmin vaxt Şuşa - Kaspi vilayəti Yelizavetpol quberniyasının tərkibinə daxil edilib. 1867-ci ildə Yelizavetpol

Böyük zəfərin qürurunu yaşıyan Azərbaycan xalqı üçün ilə tərəix "Şuşa illi" kimi yazılır. Prezident İlham Əliyevin bununla bağlı imzaladığı sərnamecə bildirilir ki, Qarabağ tacı olan Şuşa xalqımız üçün müqəddəs və eñiz məkandır.

Z.FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

● Şuşanın tanınmış nəsilləri

Axundovlar

Nəinki Qarabağda, bütün Azərbaycanda tanınan, qədim və məşhur soylardan biri olan Axundovların ulu babası Molla Əli Kəbirli hesab edilir. O, Kəbirli elinin Seyidli obasında savadlı, nüfuzlu alim kimi ad-sən qazanıb, mahalların dini işləri ilə məşğul olub. Qarabağ hakimləri İbrahimxəlil xan və Mehdiqulu xan Molla Əli Kəbirli hörmət, ehtiram göstərib-lər. 1814-cü ilə adına verilmiş təliqədə Mehdiqulu xan onu "Ərəstən bilikli" olaraq 4 nisan verib və yazib: "Seyidli obasının başçısı Kəsə yüzbaşına, Ərəstən bilikli Axund Molla Əliyə obanı verirəm. Bəbirəlini və nökər Məhəmmədəlini də onun xidmətinə bağışlayıram".

Yalnız axund deyil, həm də həkim kimi tanınan Molla Əlinin Oruc ağa, Dərgahqulu bəy adlı oğulları olub. Axundovlar soyunun başqa bir nümayəndəsi - Mirzə Mehdi bəy dövrünün sayılıb-seçilən ziyanlısı, savadlı həkim idi. Bəy soydan olan İsmayıllı bəy Mərzi Allahqulu bəy oğlu isə şair idi. O, 1840-ci ildə Şuşa şəhərində dünyaya gəlib. Yəzib-oxumagi atasından övrənib. Sonra mədrosədə təhsil alıb. Şərq dillərinin mənimisəyi. İsmayıllı boy qəza idarəsində çalışıb. Bir müddət şəhər bazarmının dargası olan İsmayıllı boy "Darugo" təxəllişini götürüb.

Ermeni silahlıları yerli əhaliyə hüməcülərindən biri dramaturg, nəşir, maarif xadimi Süleyman Sani Rzaqul bəy oğlu Axundovdur. Süleyman Sani 1875-ci il oktyabrın 3-u Şuşa şəhərində dünyaya gəlib. Ömrünün başlangıcında heyat üzünlər gülmemib. Uşaq ikən atasını itirib. Daşıyi Seferli bəy Vəlîbəyovun himayəsindən vəzifələrə yoldaşlığından əlavə olub. Süleyman Sani 1885-1894-cü illərdə Qorxulu "Şəhərə qızı" və "Qaraca qız" mövzularında yazıb. Bir müddət şəhər bazarmının dargası olan İsmayıllı boy "Darugo" təxəllişini götürüb.

Süleyman Sani Axundov 1906-ci ildə Bakıda qəriyəli Azərbaycan Müəllimlərinin 1. Qurultayından iştirakçılarından olub. 1920-1921-ci illərdə Qarabağ vilayətinin mərşəsindən sonra əsaslı işlərə yoldaşlığından əlavə olub. Şəhər real məktəbdən təhsil alıb. Müsəlmanlar onlara ponah gotiron ermeniləri hörmət qarşılıklı qəzələrə vəzifələrə təsdiq edildi. Elə ki, gecə oldu, bazar dərəsi (polisi) İsmayıllı boy müsəlman bazarmında dənələrə vəzifələrə təsdiq edildi. 1922-ci ildə Azərbaycan Ədəb və Şairlər İttifaqının ilk sadri seçilib. 1932-ci ildə övdəti və pedaqoji fealiyyətinə görə "Əmək qəhrəmanı" adına lajıv görüldü.

Süleyman Sani Axundov 1921-ci ildə Bakıda qəriyəli Azərbaycan Müəllimlərinin 1. Qurultayından iştirakçılarından olub. 1920-1921-ci illərdə Şuşa şəhərində dünyaya gəlib. Şəhər real məktəbdən təhsil alıb. 1922-1930-cu illərdə Bakıda məktəb müdürü iştirak etdi. Süleyman Sani 1894-cü ildə Fransız Lill Akademiyasının qarşılığı elmlər (fizika, kimya, biologiya) fakültəsinin aspiranturasına daxil olub. 1896-ci ilədə aspiranturuna bittirdikdən sonra da təhsil almaqda davam edib. Lill Akademiyasının Tibb fakültəsindən oxuyub. Tibb doktoru diplomu alıb. 1904-cü ildə isə Xarkov Universitetinin Tibb fakültəsində yoxlama imtahanından təqdim olunub. 1923-cü ildə həmkarlar ittifaqının üzvü seçilib. Sonrakı illərdə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1930-cu illərdə Şamaxı şəhərindən əlavə olunub. 1931-ci ildə həmkarlar ittifaqının üzvü seçilib. 1932-ci ildə Şamaxı şəhərindən əlavə olunub. 1933-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1934-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1935-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1936-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1937-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1938-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1939-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1940-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1941-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1942-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1943-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1944-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1945-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1946-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1947-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1948-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1949-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1950-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1951-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1952-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1953-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1954-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1955-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1956-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1957-ci ildə Ağdam şəhər xalq həkimini vəzifəsinə təqdim olunub. 1958-ci ildə Ağdam şəhər

